

Europska strategija za održive kemikalije

SANDER VAN DER WERF / SHUTTERSTOCK

Predstavljanjem nove strategije HGK nastoji doprinijeti ciljevima zelene Europe i održivog poslovanja te pomoći industriji u tranziciji na klimatsku neutralnost

Proizvodnja kemikalija diljem svijeta je u porastu, predviđa se da će se proizvodnja udvostručiti u sljedećih 30 godina pri čemu je Europa drugi najveći svjetski proizvođač, a kemijska proizvodnja četvrta najveća industrija u EU koja zapošljava oko 1,2 milijuna ljudi i podržava oko 19 milijuna radnih mjesta kroz sve lance vrijednosti.

U organizaciji Udruženja kemijske industrije Hrvatske gospodarske komore, početkom srpnja, po prvi puta u Hrvatskoj je održana prezentacija europske Strategije za održive kemikalije. Strategiju je predstavio Peter Korytar-a iz Europske komisije, a o utjecajima nove Strategije na kemijsku industriju EU izlagala je Dunja Drmac iz Europskog udruženja kemijske industrije CEFIC, dok je Mirta Pokrščanski Landeka iz Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja održala prezentaciju na temu pomoći industriji u prilagodbi na zelenu tranziciju.

Na skupu je naglašeno kako je Kemijska strategija za održivost (Chemicals strategy for sustainability - CSS) ključni element Zelenog plana EU i dio europskog puta prema ostvarenju prvog klimatski neutralnog kontinenta do 2050. Ova će Strategija biti pokretač temeljne preobrazbe sadašnjeg zakonodavstva o kemikalijama i imat će značajan utjecaj na kemijsku industriju ali i korisnike kemikalija u ostalim djelatnostima. Naime, važno je osvijestiti da problem kemi-

kalija, nije samo problem kemijske industrije, već i ukupne industrije koja ne može funkcionirati bez kemikalija.

Izazovi održive kemijske industrije

Nova Strategija u sljedeće tri godine predlaže više od 50 regulatornih mjera, uključujući reviziju REACH Uredbe i Uredbe CLP-a, te razvoj koncepata o osnovnoj uporabi kemikalija, procjeni smjese i „sigurnom i održivom prema dizajnu“ (sustainable by design) kao smjernicama za buduće kemijske inovacije. Trenutačno dobro funkcionirajući pristup procjene opasnosti i izloženosti kemikalijama biti će zamijenjen općim pristupom ili pristupom opasno-

Kemijska strategija za održivost je ključni element Zelenog plana EU i dio europskog puta prema ostvarenju prvog klimatski neutralnog kontinenta do 2050.

sti temeljenim na pristupu upravljanja rizikom. To će dovesti do zabrane brojnih opasnih tvari u potrošačkim aplikacijama, osim ako se njihova upotreba ne dokaže neophodnom.

Stoga industrija smatra da trenutna revizija europskog okvira za kemikalije još uvijek ne predstavlja konstruktivnu priliku za industriju. Naime, ako se upotreba opasnih tvari ograniči samo na osnovnu uporabu kako se to Strategijom predlaže, stvarna potreba za tim kemikalijama bit će toliko ograničena da proizvodnja više neće biti ekonomski isplativa na tržištu Europe. Moguća posljedica je preseljenje proizvodnje tih tvari na tržišta izvan Europe što će povećati ovisnost o uvozu opasnih tvari za osnovnu uporabu iz trećih zemalja, njihovu težu dostupnost, a inovativna moć europskih kompanija će time biti ugrožena. S druge strane, glavni cilj Europske komisije je osigurati sigurnosni okvir koji će omogućiti daljnju proizvodnju uz korištenje sigurnih kemikalija. Regulatorni sustav mora biti više preventivan, stoga bi trebala postojati opća zabrana korištenja

najštetnijih tvari osim ako za njih ne postoji adekvatna zamjena, a proizvod je neophodan društvenoj zajednici.

Kemijska industrija u Republici Hrvatskoj

Prema podacima iz 2020. godine kemijska industrija u RH broji 400 tvrtki i zapošljava oko 6.000 radnika. Udio proizvodnje kemikalija i kemijskih proizvoda u RH u ukupnoj je zaposlenosti prerađivačke industrije iste godine iznosio je 2,5 posto. Proizvodnja industrije kemikalija i kemijskih proizvoda u 2020. godini bila je manja za 12 posto u odnosu na 2016. godinu, a iznosila je 2.152.361 tona. U 2020. godini izvezeno je kemijskih proi-

zvođa u vrijednosti od 815.939.000 EUR, a uvezeno 1.943.945.000 EUR. Nakon što je u 2019. godini zabilježila međugodišnji rast od 2,3 posto, u 2020. godini kemijska industrija zabilježila je rast od viših 11,3 posto.

Kemijska industrija EU i RH podržava ciljeve Zelenog plana i ove Strategije, a to je prvenstveno zaštita zdravlja ljudi i okoliša. Zalaže se za znanstveno utemeljen i inovacijama vođen razvoj regulatornog okvira za održavanje konkurentnosti europske industrije. Udruženje kemijske industrije koje djeluje pri HGK aktivan je član Europskog udruženja kemijske industrije CEFIC koja intenzivno surađuje sa stručnim službama Europske komisije te tako konkretnim i konstruktivnim prijedlozima doprinosi uspješnijoj implementaciji Strategije kako bi se kroz zelenu tranziciju zadržala konkurentnost industrije u EU. Predstavljanjem nove strategije Hrvatska gospodarska komora nastoji doprinijeti ciljevima zelene Europe i održivog poslovanja te pomoći u pripremi za klimatsku neutralnost.

Predstavljanjem nove strategije Hrvatska gospodarska komora nastoji doprinijeti ciljevima zelene Europe i održivog poslovanja te pomoći u pripremi za klimatsku neutralnost